

BARSCHAMPS, IVO, SPRINGER, LORENTZ

Konst-spegel rätt til at döo, förestält igenom ett samtahl emellan en siuuk menniskia och frestaren diefwulen. : Jempte några christeliga böner ... : Åhr 1561. uthi tyska tungomålet författat aff ...

1676

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Hans Trollet
Trol
Kypplugg

F1770

988

Barschamp

Hvilket var det första Opus,
som varit sammantryckt
härmed? Se register.

Konst = Spegel

Rätt til at døo/

Föreståle igenom

Ett Samtahl emellan en
siuuf Menniskia och Prestaren
Dieswulen.

Zempte

Några Christeliga Böner

så wål för sunda som franka

Menniskior nyrrige

at läsa.

Åhr 1561. uthi tyska Tungomålet

författat aff ihen högt berömbde

Mannen

IVONE Barschampert

wid Univerfitetet i Jehna.

Men nu nyligen förswenskat

af

L. S.

Stenander

Wåsteråhs/trnckf af Boëtio Has
gen/ Åhr 1676.

Företahlet.

Aldhe och Frjdh
uthi Christo I^hesu
wår endeste Förlofs
sare och Saliggöras
re, Gunstige Läsas

re / theenne Disputation eller
Samtahl / medh bñfogade små
Böner / hafwer iagh på någre
godhhiertige Christnas Böön
och begåran til meenige Mans
nyttå låtit aff Trycket uthgå /
icke twiflandes at ju theenne lilla
la Book så kort hon och wara
kan / warder ibland Gudz Mes
nigheet sin frucht skaffandes
som wår **HERR** sielff sagde
hafwer / mitt Ord skal icke få
fengt tilbaka komma; Thet är
oß menniskior högt angelåget /
A 2 huru

huru wij här på Jordenne lef-
wom / men ännu myckit ange-
lägnare / huru wij döo och här
Danstillias ; ty uthi wår Lijfs-
tjydh tildraga sigh monga för-
ändringar / således / at hwilken
tilförende itt ondt Lefwerne
fördt hafwer / kan sigh seder-
mehra bättra / och begynna itt
gott Lefwerne / men den som en
gång illa döör / och en ond En-
da tagit hafwer / ther wid blif-
wer thet / och är uthi thet fallet
ingen förändring eller bättring
mehr at förwånta ; Therföre
behöfwes noga oppsicht / och är
här medh intet at skemta / ty det
gäller Lijf och Siäl / wår ewi-
ge Saltgheet eller ewige För-
dömmelse. Den stunden kom-
mer wisseligh på hwilken wij
skole och moſte gifwa Werlden
godh natt och valet / här ifrån
stillias / och reesa hädan. Nu
döo wäl / och ännu medan man
frist

frist och sund är lära Diefrou-
lens listige konst / greep och
måsterstycken Christeligen at
bemöhta / sådant hafwer man
utthi ängest och nödennes Tjdh
til godo at åthniuta / tå enom
all konst / klookheet och förnuffe
förswinner / Huus och Hoff / ja
heela Werlden förtrång / och
een hiertans Bööd suur
och swår warder ; Tå finner
man altsammans igen / serdeles
når sljke tilkommande dödz
stunder äro enom tilförende i
Ljfszeiten aldrig en gång för-
rekombne eller påtäncke / som
doch wisselig i sinom tjdh icke
utheblifwandes warda. Gör
then skuld sticke sig hwar retts
sinnig Christen ware sig yng
eller gammal i tjdh ther til / och
lähre at döo / medan han ännu
leswer och sund är / hafwandes
altjdh then dagen i Tanckarne /
som ingen Menniskia undfly
kan.

Men iagh hafwer gunstige
Läsare fölltande lilla Disputa-
tion och Samtahl fram för an-
dre i synnerheet welat them als-
lom i bästa måtton recommen-
dera och til ett gunstigt Omdö-
me hemställa/ som aldrigh låta
någon dagh förbiggå/ med min-
dre the i een iannstyldig Troo/
Zopp och Tolamodh wänta
Guds och wärs H KR Res Jesu
Christi uitommelses Dag; Ty
såsom H KR ans stora Domes-
dag är os allom wiss/ men stund-
den owiss/ altså finner lijkwäl
hwar Menniska then stunden
hon här ifrån döo och stillias
skal/ sin Domedag/ och åfwen
som hon i sitt yttersta/ så hennes
Anda ifrån Kroppen uthgår/
bestaffat är/ ond eller godh/ åf-
wen så warder hon ock för Guds
Domstool på yttersta Dagen
framtråddes/ och sin Sentenz
undfåendes; Täckie förthens
skull

Skull hwar rettsinnig Christens
Menniska / när Gudh kastar
henne någon Siukdom eller
Kranckheet på / oansedt hon stundom
kommer til Helsen igen / at
hon doch endtlig en gång måste
medh allo läggias neder uthi
sin Sothesång / och sij / så är
hennes Domedagh icke länge
borto / men nu wett ingen / om
then ringaste anstööt aff en eller
annan siukdom / eller ock then
aldrabesttigste hetzigste Kranck
heeten kan blifwa hans hellsoots
icke heller om Siukdomen kan
plåga een länge / eller ock göra
kort om gott / fast mindre huru
eller hwarest wij döös skole / ans
tingen i fremmande Land el
ler på wåre egne Bänckiar /
hemma i Huusen eller uthi på
Markenne / sådant alt är then
allwijse **GUDEN** bäst be
kandt / som hafwer satt hwar
jem och enom sitt beståmbde

Wått och Wåhl före / ther öf-
wer han icke gå kan, för hwil-
ket alt intet säkrare eller bättre
Medicament hoos någon Docto-
rem / eller i något Apothek fin-
nas kan / än at man alla tider
och stunder bereder sigh at döo
när Gudh så behaga skulle / han
må då komma i Wechtenne /
morgon / middag / affton eller
midnatt; war tu allenast be-
redd / medh een fast och saliggö-
rande Troo på alles wår Frel-
sermann Iesum Christum / så
skal tu sielss förnimma ehwarest
du och stadder år / at tu achtar
siukdomb och Kranckheeten ey
mehra än gå til måleydz / och
sielfwa Döden ey blifwa tigh
swårare än en Sömn; år för
then skuld rådeligast dageligen
at döo medan man lefwer / thet
är wara redeboghen at mööta
then timmelige Döden utbi frj-
modig-

modigheet hward stund han oss
ock antasta kunde / på thet wäg /
effter en ridderlig Kamp / mot
te igenom honom såsom Dören
til Ljfsroet ingå uthi then ewig-
warande Glädten och Salig-
heeten.

Til then gunstige och rettsinnis-
ge Läsaren.

Dhen som aff ett enfalldige
och glade Hierta gifwer
een ringa Gåfwa effter
sitt åmbne / är Gudi ås-
wen så tacknehmblic / som then
ther stora föråbringar uthskiff-
tar / ty såsom Iesus sielss icke
såg så mycket på Gåfwans stora
leek som then fattige Dwinnan
Marc. 12. v. 42. Kastade uti Of-
fertistan / som uppå hennes tros-
gne och wälmenande Hierta
åfwen så förmodar iagh / at
25 chers

thetta lilla / Doch transta nyttis
ge och uei een myckit godh Mes
ning fattade Werket / warder af
sigh Christelige Läsare / medh
så gott behagh optagit och uth
tydt / som thet aff migh medh
förste begärlichheet och lust ges
nomläsit och ifrån Tyske Språ
ket in på mitt Modersmähl
transfererat är / icke til then ens
da / at sökia här igenom något
fäfengt beröm / som aff mongen
Illwilliare uthtydas Kunde / us
than först til mins egen hiers
tans förnöyelse förorsakandes
sigh aff thet serdeles behagh iag
til thette lille Bookens läsande
och Verhon fattadt hafwer / och
sedan at iagh fuller icke annars
troo kan / än at ju monga uthi
thette Werlden lära finnas /
som en godh Wilja för Werket
opptagandes warda. Men
skian hon må nu i Lijfsheden
företaga så stoor Wärd som
någon

någon sin hafwa varit förr off
eller ock i thetta Leswerne oppo
tånkias kunna / så är ändå
Döden then samma som gör en
Linda på alt / ware sigh så hers
ligit / klokt / starckt och berömm
ligit som thet någon sin wara
kan / och när doch Stunden ene
Menniskio påkommer / då lårer
henne inthet hielpa hwad hon
förmedelst sin ewige Saligheetz
försummelse / i timmeliga saker /
medan hon lessde förrettat haf
wer / uthan då lårer hennes hög
sta bekymber wara / huru hon i
Lifstiden hafwer beredt Hers
berge för sin Siäl / som hon als
tindh hafwer wetadt här i thet
ta förgångeliga Leswerne ins
gen warachtigh Stadh hafwa
skulle / förthenstul är thet nyt
tigaste Arbete een Menniskia
sigh medan hon lesswer / företas
ga kan / dödzens och sin hådans
färdz idkeliga och andächtiga
Bes

Betrachtelse / wål wettandes /
at når hon thet i Wålmachten
giör / hon tå på sin Sotesång
kan emoot then illistige Grestas
rens försökelse wara så myckit
säkrare bemannat igenom Gudz
Ord / som hon medan wål til
stod thet betrachtadt hafwer. Ty
ingen Meniskia ehuru ostraf-
feligh och wål then samma kan
i Werlden lefwat hafwa / lærer
kunna giöra sidh the tanckar / at
hon Satans Grestelser serdeles i
Dödz / Stunden undwåkandes
warder / Therföre wij arme
Meniskior dageligen och stund
deligen aff Hiertat önska och
säya måge uthur wår swenska
Litania: I Dödzens stund
på yttersta Domen / hielp
öf milde HERRE Gudh.
Hyt kan ock medh godt maneer
sämpas thet som dhen högt. och
widt berömbde Doctor Heinrich
Mills

Muller införre uthi sin åhr
1673. på tyste Språket uthgåns
gne Book som aff honom kallas
Geistlicher Danck Altar / hwar **13**
uthi han förmåhler sigh hafwa
uthi Christo kändt en Mann/
hwilkom på sin Sothesång uthi
Sömmen een Syn förekom huru
såsom fyra Englar stodo widh
hans Sång / två på then högra
och två på then wänstra Sij-
dan / then ena hade itt linne Klä-
de i sin Hand / ther medh han af-
torkade Tårarna aff hans Ögon
sâyandes : Absterget, tu hafwer
nog länge gråtit / men nu lærer
Lambet afftorka alla Tårarna
aff tina Ögon. Then Andre
rächte honom en Palmquist och
sadhe Vicisti ; Igenom Jesu
Säär hafwer tu öfwerwunnit.
Then Tridie hölt een Crona öf-
wer hans Hufswudh sâyandes :
Coronaberis, tu skalt undfå een
skön Crona aff Herrens Hand ;
ther

ther näst tryckte then Fierde Eng-
gelen hans Ögon til medh thesse
Ord/ vidisti, Tin Jemmer/ sorg
och ålende är nu kommen til en
salig Enda/ och i thet samma
foor hans Siäl ifrån honom/
hwilken the medh Glädie anam-
made och medh sigh til Himbla
förde / uppsyllandes Lufften
medh klingande och liufligh
Stamma/ som så lydde:

I werlden hafwer tu hafte twång/
Du hörer tu Gudz Engla/Sång/
För ångstan/ suckan/ sorg och pust
Skal tu så niuta Himmelst Lust/
Halleluia/ Halleluia.

O söthe Herre Jesu Christe/
låt migh thenne liuflige Synen
uthi min ytterste Dödzstund fö-
rekomma/

Så skal mitt Hierta prissa tigh/
Mitt Lips och Liiff ewinnerligh.

Predikanden tiltalar den
Krancke således efter förrättas
Absolution och then helige Nat-
wardens Communica-
tion.

Desselike Broder
i Christo/ tu hafwer
nu undfångit thet
Hel. Sacramen-
tet/ som aff Christo sielff instichs
tadt är/ och åst thet igenom bes
wåpnat och rustat emoot Döden/
Synden/ Dieswulen och Hellswe-
tit/ at tigh ingenthera aff them/
hwarken til Lijf eller Siäl någon
skada tilfoga kan / ty tu åst medh
Gudi försohnat och uthi Christo
inlijfswat. Så litten som nu Dies-
wulen/Döden/Synden och Hells-
wett

wetit wårt Huswudh **EHX** Iſto
I^ESu hafwer funnat ſkada / åf-
wen ſå lýtet förmå the ock at ſkada
tigh / tu åſt för them alla wål ſåker /
och kanſt wandra ſåkerligen / then
alymåchtige **GL**dh ledsage tigh /
genom ſine helige **Englar** til ſitt
ewiga **Rike** / ſom tigh och alla Ue-
wahlda ifrån **Werldennes** begyn-
nelle beredt är igenom **I^Eſum**
EHriſtum hans kåre **Son** wår
HEXRA / Amen.

Iagh wil nu befalla tigh **Gud**
dhi / åſtundar tu migh här eſſter
widare til tigh / ſå wil iagh gärna
komma igen.

Then Kranck.

Ach kåre Herre / bliſwer doch
ånnu något lýtet hoos migh / och
talar medh migh uthaff **GL**ds
Ord / iagh hörer thet ſå gärna / på
thet iagh icke må falla i freſtelle-
ty

ty then leede Satan ställer migh
allehanda före/ och wil gärna föra
migh i förtwiflan/ at iagh skal saka
ra will om then retta Troon/ ther
före migh Guld för Jesu Chris
sti skull nådeligen beware,

Sjålesörjaren.

Iagh wil gärna tigh til tröst
ännu något fördröya/ ty iagh weet
rett wäl/ at Satan ey annorlunds
da göra plågar/ men man moste
icke gifwa honom hwarken tids
eller rum; zu hafwer ju tilförende
för migh bekändt och sagdt / at tu
troor alt hwad som tjna Christes
lige Troos Articklar innehålla/
och som the uthi vår Christelige
Kyrckia predikade och lärde wars
da/ hwad swarar tu ther til?

Then Krancke.

Ja troor / iagh hafwer
tilfö

tilförende bekändt / och bekänner
ännu / at iagh altsammans sann-
ferdeligen troor / och beware migh
Guldh at iagh annorlunda göra
skulle.

Sjålesföriaren.

HERREN Guldh uppehälle
tigh widh sådant Sinne / at tu uthi
then Troon och Bekännelsen förs
bliswer / och in til tin yttersta Enda
framhårdar; Du äst ju ock gladh /
at tu uthi then samma Christeliga
Troon döds och hädan skillias
morte.

Then Krancke.

O ja! ther öfwer är iagh
hiertans gladh / och weet uthom
samma Troo / ingen Saligheet.

Sjålesföriaren.

Thet är rett / ty uthom Chris-
stum

Stum finnerman ingen Saligheets
thet är ock intet Namn hwarken i
Himmelen eller på Jorden/ men
niskiomen gifwit uthi hwilket the
funna salige warda/ uthan allena
genom Jesu Namn/ uthi hwil-
ket sigh böna måste alla Knää/
theras som i Himmelen/ på Jor-
denne och i Hellsweetit äro / halt tu
tigh fast/ och bliff ther widh. Så
bekänner tu ju ock frjwilligt/ at tu
medh ditt syndige Leswerne/ Gldh
margfaldeligen förtörnat hafwer ?

Then Krancke.

Uch ja/ iagh bekänner thet frj-
willeligen/ och är ty wärre mehr
än sant/ Gldh förläte migh them
allesamman.

Siälesörjaren.

Men thet är tigh ju aff tins
hiertans grund ledt/ at tu Gldh så-
lunda

lunda til Brede och onåde emoot
tigh upwäckt och förorsakat haf-
wer?

Then Krancke.

D HERRER GLadh tu west at
thet migh hiertelig ledt är/ at iagh
så offta och grofweligen emoot din
Guddommelige Willia handlat
och försedt hafwer.

Siälesörjaren.

War widh godh Tröst/ min
färe Son och Broder (Syster) i
Christo / gråat icke / Gladh wår
HERRER hafwer tigh sådane alla-
reda förlåtit och tilgifsmit/ som tu
under Skriftermåhlet hördt haf-
wer; In thet står skrifwit / saligh
är then/ hwilkom Öfwerträdelssen
förlåten och Synden öfwerkyld
är: Item/ saligh är then Mann/
hwilkom HERRER icke tilräcknar
Syns

Synderna. An säget GUDH / så
offta Syndaren suckar öfwer sine
Synder / wil iagh aldrig mehr
tänckia på them. Thesse äre ju
rette tröste Språåk / på hwilka sig
en Christen uthi sin yttersta Nödh
wål förlåta kan / och sigh GUDI
förtroo; men om nu GUDH wår
HERRER åter skulle behaga opp-
hielpa tigh aff thenne Sängen
(hwilket han effter sin Gudsdomlis-
ge Willia skicke och gödre) wille tu
ock så titt Leswerne bättra / ock så
myckit menniskligit wore tig ifrån
synder affhålla?

Then Krancke.

O HERRER GUDH / ja / nåst
tin alzmåchtige Hielp är iagh uthi
thet fasta Upsåthet.

Siälesörjaren.

Wålan / GUDH låte tigh åter
foms

Komma på friske Fötter igen / eller
ock kalle och anamme tigh uthur
thenne Zemmerdahl til sitt ewiga
Rike. Så troor tu likwäl säkers
lig at tu igenom Jesu Christi pite
nos och dödz Förtienst / och icke ge
nom tine egne wärck och Gernin
gar saligh blifwer ?

Then Krancke.

Ja / thet troor iagh fullkom
meligen / och intet annorledes.

Sjålesörjaren.

Så åstu wisserligen thet ewige
Saligheetenes Barn / och förnå
tigh ingen uthur HERRANS Chris
sti Hand ryckia ; frögda tigh / i dag
lährer tu wara medh tin HERRA
CHRISTO i Paradis. Om nu
Dieswulen här effter skulle på nå
got sätt fresta tigh / och försökte at
brins

bringa tigh på någon orettan wäg/
så hålt honom fast och stadiget före
Jesu Christi wår eendeste För-
lossares och Saliggjöreres Dö-
nos/döddz och Uppståndelses För-
tienst och förskyllan / hwar medh
iagh tigh Gudh wil befallat haf-
wa/ jempte wänlig tilbiudelse/ at
igenkomma när iagh kallad war-
der.

Then Krancke.

Gudh löhne Eder/ käre Hers-
re/ för godt Råd/ iagh wil alt så
göra och hålla migh fast til Chris-
tum/ hoos honom allena blifwa/
och på hans Förtenst/ Lydande
och Döddz stadeligen förhoppas.

Then Siukas Böön sedan

Siälesörjaren ifrån honom
gängen är.

O Allmechtige / Swige och
barm

barmhertige G:ldh/wandt tite Ans
sichte ifrån mina Synder/ och see
uppå tins fåre Sons wår Salig:
gödres Jesu Christi Ansichte/
Amen.

Frestaren til den Krancke.

Ja fåre / thet lærer intet hiel:
pa för tigh/ ty tin ondskā/ synder
och S:werträdelsēre āre större och
flere ān Sanden i Hasswet.

Then Krancke.

Ja Satan / men H:Erans
Barmhertigheet ār ānnu större.

Frestaren.

Huru skal tu kunna hafwa
Hopp at niuta Rettferdigheetenes
Lōdn/ som heelt och hällen āst o:
rettferdigh.

Then Krancke.

Christus Jesus ār min Rets:
ferdigheet. Fres

Frestaren.

Käre sågh migh huru tu wile
inbilla tigh / at komma til then ewis
ge saligheetenes Roo / som doch
medh allehanda synder / bostwertig
och skalkheet belastat är.

Then Krancke.

Iagh swarar tigh medh thet
trösteliga Ordet / som Rådswaren
på Korset höra siel / i dagh skal tu
wara medh migh i Paradis.

Frestaren.

Hwar ifrån skulle du hafwa
then tilförsichten / ty tu hafwer als
drig giordt något gott.

Then Krancke.

Effter iagh hafwer en from
HERR och en Domare / som en
ödmjuk Åfböön nådeligen anseer /

B

en

en trogen Advocat och försvarare
re Christum Jesum then alz
mächtige Saliggöraren.

Frestaren.

Ja alle sådane hielper tigh in
tet/ tu moste blifwa fördömbd och
til nederste Hellsweetit förde war
da.

Then Krancka.

Ney/ medh Gudz Hielp / ty
mitt Huswudh och Försvar är i
Himmelen.

Frestaren.

Hwad geller at tu blifwer förs
dömbd.

Then Krancke.

Tu äst en Försmädare Sa
lan/ och ingen Domare / en förs
dömbd Ande/ och ingen Fördöms
mare.

Fres

Frestaren.

Monge legioner Dieflar wåns
ta på din Siäl.

Then Krancke.

Iagh skulle kunna förtwifla/
om iagh icke hade then alzmächtis
ge Glden til Skytsherre/ hwilken
eder arma och elendiga Dieflar/
och edart skenneliga wåsende/ gers
ningarloch förehafwande/ wålde
ligen öfwerwunnit hafwer.

Frestaren.

Gldh är orättferdig om han
gifwer then ewiga Saligheten/ för
onda wärck och Gerningar.

Den Krancke.

Twit tigh Satan/ Gldh är
wifferlig rättferdigh therföre at
han sitt Löffte håller/ och iagh flyr
ifran hans Rättferdigheet til hans

Barmhertigheet / och til Salig-
gödrarens hans käre Sons min
Herres och Nåde: throns Jesu
Christi förtienst och förskyllan.

Frestaren.

Tu hafwer lust ther til / at lif-
ma medh tigh sielsswan / och kane
göra tigh ett blott Hopp aff intet
wärde / men thet är alt förgäfwes
och säfengt / ther blifwer intet aff /
tu må hoppas så länge / och hwad
tu wilt.

Den Krancke.

Then som är sielsswe Sann-
ningen kan ju icke liuga eller bedra-
ga / men titt maneer tu lede Satan
är / at intet hålla thet tu lofwar / ut
than liuga och bedraga / effter tu
äst Lögnenes Fader.

Frestaren.

Tu weet och seer wäl hwad
tu

tu här på Jordenne förläter / men
kant thet emoot icke weta hwad tu
uthi thet tilkommande Lifwet be-
kommer och för tigh finnandes
warder.

Den Siuke.

Hwad man medh ögonen see
kan / thet är timmeligit och förgång-
geligit / men hwad man intet see
kan / thet är Ewig; Then som på
HExren Gldh stadeligen troor
han seer mehr än nogh.

Frestaren.

Tu moste lykwal Skillias här
ifrån medh monga swåra Synder
belastat / och finnes hoos tigh icke
then ringeste Gierning som godh
är.

Den Siuke.

Jagh wil bedia min HExre
Gudh

Gudh innerligen / at han blottar
och affkläder migh fattige Syndas
re all min hiertans Onsko och Os
reenligheet / och ther emoot om
giordar och ifkläder migh sin barmh
ertigheets och Godheets milda
Häfwor.

Frestaren.

Men Gudh hörer icke Syns
dare.

Den Siule.

Men doch hörer han the Boots
ferdige / och han är för alle Syns
dare dödh worden.

Frestaren.

Thet är nu förseent medh tin
Boot och Bättring.

Then Krancke.

Thet war intet förseent at gö
ra

ra Boot och Bättring för Köfs
waren på Korset.

Frestaren.

Köfwaren hade een fast Troo/
men tin Troo är wanckelmodig
och swagh.

Den Siuke.

Jagh wil innerlig bedia min
HERRER GUDH / at han styrcker
och förmehrer min Troo.

Frestaren.

Huru kan thet doch wara mös
heligit / at tu skulle hafwa en nådig
och barmhertigan GUDH / effter
han tigh på alla stidor / medh så
mycken bedröfwelse / fors och wes
dermöda plägar och beängstigar?

Den Siuke.

HERRER sargar och heelar oss
B 4 igen /

igen / såsom en godhiertig Lättsä-
re.

Frestaren.

Hwarföre hafwer då GUDH
welat at Döden skulle wara så bit-
ter?

Den Siuke.

HERRANS Godheet hafwer
intet måhl / mått eller enda / han
fan intet annat wehla / än thet som
gott är; hwarföre wille iagh ony-
tige Menniska / som i alla mina
Dagar en ohörsam Tienare wa-
rit hafwer / undandraga migh / at
för mina Synder skul lida thet
som åhrones och Herlighheetenes
HERRA til min Förlofsning (Å-
terlösning) gärna och toleligen
hafwer lida welat.

Frestaren.

Lifwål är thet en beklagelig
Gland; och bedröfwelig ting at dö.

Den

Den Siuke.

Wij lefwom eller dödm / så
höre wij HERRAN til / men salige
äro the som i HERRANOM dödd.

Frestaren.

Men Syndares Dödd är then
aldrargeste Dödh.

Den Siuke.

Then samma haswer igenom
CHRISTUM opphördt at wara en
Syndare / som för sina Synder
skull Bättring gör / och sigh uthi
een stadig Förtröstning på Gudz
Barmhertigheet för en arm Syns
dare bekänner.

Frestaren.

Tu måste lykwäl thenne lusti
ge och lustige Werlden förlåta.

Den Krancke.

Jagh saar allenast utur then

ne bedröfwelige Zemmerdalen til
mitt retta Fädernesland.

Frestaren.

Uch hwad wil tu säna / thet
gior tigh lykwäl ondt / at tu säles
des ifrån Huus och Hääff / arff
och Egendom skillias moste.

Den Siuka.

Hwad tahlar tu nu mycket om
Huus och Hääff / ty om iagh än
skillies ifrån sådant / så skillies iagh
ock ifrån all min Slycka / om iagh
än skönt förläter här monga E-
godelar på jorden / så förläter iagh
ännu en gång så mycket ondt / ja
dubbelt mehra Zemmer och Bes-
dröfwelse / och weet fullwisso at iag
skal i stället för samma mina tims-
meliga Håswor / hwilka iagh här
lembnar / fast oläcka flere och större
ewige Skatter / igenom Gudz Gus-
doms

domliga Godheet och Mildheet us
thi then tilkommande Werlden is
genfåå och bekomma.

Frestaren.

Iagh weet thet rett wål at tu
äst en myckit rijk Mann/ nu mos
ste tu tin Rikedom/ penningar och
Godz här qwar lembna/ och stelff
skillias ther ifrån.

Den Siuka.

Hwad iagh här förläter och
lembnar är altsammans främs
mande Agodelar och icke mine/
uthan höra Werldenne til/ men
mitt/ och hwad migh tilhörigt är
förer iagh altsammans medh mig
hådhan.

Frestaren.

Käre sägh/ hwad förer tu hås
dhan medh tigh effter ju alztintet
gådt finnes hoos tigh?

Den

Den Siuke.

Tu säger rätt/ ty äfwen thet
är Gudz Nådige willia / at thet
samma skall wara mitt/ som migh
hans Nådhe och Godheet uthan
förskyllan / och allenast för stoor
tack skäncker.

Frestaren.

Ach din jemmer är! stoor/ tu
moste nu förlåtha tin Hustru och
Barn / sampt wenner / och ifrån
them skillias / hwilkom tu doch heelt
nyttig och nödig hade warit längre
lefwä hoos.

Den Siuke.

The höra allesammans H. Ers
ranom til/ hwilken iagh them in-
nerligen befaller/ han warder them
wål försörjandes.

Frestaren.

Men doch är Skillzmassan
swår

swår / ty tu lembnar nu många
fromma Christine effter tigh.

Den Siuka.

Ther äre och många ibland
them / hwilka migh kan håndha in-
nan kort tjd effter föllandes war-
dha.

Frestaren.

Tu hafwer många goda Wän-
ner och Cammerrater / skulle thet
intet bedröfwa och bekymbra tigh
at tu således ifrån them skillias
moste?

Den Siuka.

Jagh wandrar och skyndar
migh nu til myckit lüffigare Wän-
ner och Cammreter i Himmelen /
ther warder iag myckit bättre Säll-
skap finnandes.

Fres

Frestaren.

Wäll ann / iagh hafwer tils
förende sagdt / at intet något fins
nes på tigh som gådt är / så moste
iagh doch lijkwål bekänna / om
iagh skulle säna Sanningen / at tu
lijkwål mycket gådt hafwer giordt /
tu äst förthensfull wål wärd att
GUDh förbarmar sigh öfwer tigh /
och gifwer tigh then ewige Saligs
heeten / ty iagh besinner at iagh
hoos tigh intet hafwa eller winna
kann / therföre begierer iagh icke
heller tin Siäl.

Den Siuka.

Hafwer iagh något Gådt giort /
thet är icke kommit af migh uthan
är HERrans och icke mitt Wärd ;
Och må förthensfull tu illistige
Frestare / migh ingen werdigheet
eller förtienst tilskrifwa / ty sådant
finnes til thet ringeste icke hoos
migh

migh/ uthan af Gudz Nådhe be-
fenner iagh min egen Dwerdigs-
heet.

Frestaren.

Doch ästu oskyldig och reen
ifrån the Laster och Syndher/
ther medh många andra Mennis-
skior nästan besläckiade äro.

Den Siuka.

Om något woro/ så hade iag
therföre HERren min GUDh at
tacka/ men icke at berömma migh
sielff; Ty hade GUDz Barm-
hertigheet migh icke beskyddat och
bewarat / så hade iagh ju så wäl
som många andra Menniskior
och ändå gröfre och skenneligare
Synder begångit än the; Ther
medh lät migh blifwa tilfridz tu
för bannade Dieswul / och wick
ifrån migh til titt sällskap uthi hels-
swetes Affgrundh/ iagh wil i then-
na

na dagh wara hoos min HERR
JEsu Christum / sampt hans
helige Englar / Propheter / Apostl
lar / Lärare och heela then liufstige
himmelste Församlingen / såsom
han miggh tillsagde hafwer. **I**n
the kunna icke blifwa förtappade
som troo på Christum / som han
sielff säger hoos Johannem i thet
3 Capitel: Så elskade Gudh
Werldena / at han uthgaaf
sin eenda Son / på thet at
hwar och een som troor på
honom icke skal förgåas /
uthan få ewinnerligt Lyff;
The medh saar tin Wagh / här
hafwer tu ditt Beskeed / tu skal icke
föra miggh på någon galen Wagh /
ty iagh bygger fast och stadigt på
then rättferdiga JEsu Christi
Klippa / han är mitt Beskydd / och
min Fördagtingare hoos Gudh /
thens

thenne Klippa och fasta Grund/
skola alla tijnna helfwetes Portar
icke öfvermåchtige blifwa/ om iag
än wore then störste och ålendiges
ste Syndare i heela Werlden.

Frestaren.

Iagh säger doch icke/ at tu äst
en arm Syndare / ty iagh wees
fast annorlunda/ och hafwer tigh
ju ock nu sagdt/at tu lyfwäl myckit
godt giordt hafwer/ hwilket i thes
ta tilfället kan komma tigh til godh
hielp.

Den Stuka.

Iagh merker / Satan/ tijnne
listige Anslagh wäl/ tu wille gär
na förföhra migh til en andelig
högfärdh/ och effter tu migh tilfö
rende en hafwer kunnat fälla uppå
then jembna och nidrige Orten/ så
wil tu migh nu i högden hafwa och
til

til at förta migh således thet ige-
nom. Men tine Anslag skole tigh
feela tu helfwetis luumste Hund :
Min HERR Christus hafwer
migh intet altså lärt / som säger/
När i nu hafwen gjort alle
thet eder borde göra / så
skollen j ändå bekänna eder
wara onyttige Tienare : Ty
när en Tienare gör hwad han
sinom Huusbonda skylldig är / så
behöfwer han icke tacka honom :
Så hafwer iagh ty werr ganska
litet gäde giordt / och hade wäl bort
göra mehra ; om iagh för men-
niskelig Swagheet sådant förmått
hade / men Christus är min Full-
kommeligheet / hafwer iagh än all-
för litet gjort / så hafwer han för
migh arma Syndare gjort så myck-
tit mehra.

Prestaren.

Kan tu tå intet lydha at iagh
berömmar tigh / och säger / at tu
hafwer giordt thet som godt är/
thet är ju bättre at göra godt än
ondt.

Den Siuka.

Twij tigh tu leede Diefwul/
iagh begärer intet Beröm aff tigh/
och gifwer tigh thesföre iefe ett godt
Ord / thesföre må tu wetta at iagh
fast och stadig trokar på min Her-
re **C**hristum / och drager en hiers-
tans Långtan til honom / men mig
stelff är iagh kleenmodig / och ach-
tar migh eller alla mina Gernin-
gar och Wäsende för slett intet.
Thesföre biuder iagh tigh trok at
tu hwareken skal förnä störrea mig
uthföre then Högd och Klippa / på
hwillken iagh nu igenom. **C**hris-
stum

stum står / eller ock kunna fella mig
igenom min egen Ringheet och
Nidrigheet; ther medh haff titt Bes
keedh och saar titt ther tu hafwer
tin Bestelling / iagh wil i JESu
Namn bidia :

Ehen Siukas Böön.

GAlzmächtige ewige Gldh / zu
all barmhertigheets Fadher /
hielp nu nådeligen tin Dienare och
medhdeela migh i thenna min sid
sta Stund tin heliga och Gudos
meliga Troos outsläfeliga Liuus /
at iagh gladeligen til Tigh fara
motte. O tu gode Gldh / skyn
da tigh til at hielpa migh / skyn
da tigh / och förkasta migh icke ifrån
tigh / **HERR** Gldh anamma
min Siäl i tina Händer / zu haf
wer migh återlöst zu troofaste
Gldh / låt migh lefwa / och låt
migh uti mitt Hopp och Förtrösta
ning

ning icke til skam warda; Elskelige
HERRER Gudh / wändi doch titt
faderlige Ansichte til mig / och friga
migh från all min Angest / hödr tin
fattige Tienares ödmuika Bööns
Röst / och förlossa migh ifrån all
Ondt / Amen.

Een annan Böön.

G Du aldrasöteste och fromme
HERRER JESU CHRISSTE /
iagh ropar och bedher underdöns
och ödmuikeligst / at Tu aff tigne
Gudomlige Nåde och Barmhert
sigheet icke wille förkasta migh is
från titt Ansichte / och icke taga tin
Helige Ande ifrån migh / Tu wär
digas och nådeligen taga migh uti
titt Skydd och Beskräm / och migh
ifrån all Ondt förlossa / och käre
HERRER stätt upp och gif tinom
Tienare then ewige Saligheeten /
at iagh icke motte fruchta migh för
Dessa

Dieflarna som 'min Siäl om/
hwerswa/ iagh tin owärdige Ties/
nare blifwer så ganska swärligen
beängsligat/ kom migh til hielp/ at
migh tin Närwarelse trösta må/
HERR **JESU** see til then Frestels/
sen som iagh lider/ skynda tigh til
at hielpa migh/ at iagh icke förlohy/
rat warder / min eendeste Uterlös/
fare/ låt min Siäl förnimma och
känna tin nådiga Hielp / at hon
sigh uti zigh ewinnerligh frögda
må/ Amen.

En annan Bön.

GTu aldranädigeste **HERR**
JESU **CHRISTE** / iagh arme/
bedröfwade / elendige Syndare /
iagh skamfwille syndare / huru haf/
wer doch mitt Hierta varit så fullt
medh owettenheet och glömsko / at
iagh migh Döden intet hafwer för/
ögonen stelt / ushan til baka satt /
och

och hans betrachtande låtit kom-
ma i förgåtenheet ; hans til kom-
melses owisshet hafwer iagh intet
fruchtat/ hafwer och thesfore intet
wentt igen at Synda/ uthan iagh
hafwer satt mitt Hierta / Modh
och Sinne på then förgängelige
och skammelige Wallusten / och
ther uthinnan leswat ; Ach tu
aldragodheste **HERRE** **JESU**
Christe förlåt mig mine begångne
Synder/ och hielp migh effter tin
stora Barinhertigheet/ at iagh icke
oförmodeligen aff Döden måtte
hädanrycht warda/ uthan förme-
dels tine Nåde mitt ålendige lef-
warne bättra/ så at iagh igenom
min Dödz stundz owisshet hwar-
ken skräck eller skada taga måtte/
läe tin helige Blodz uthgiutelse/
Pina och Dödh wara mitt ewige
Luff och Saligheet / Amen.

En

En annan.

G Barmhertige HERRER GUDH
och Frälsare/war nu och ewig
nerlig min tilflycht och förlofning/
lätt min arma Siäl uthi tigh haf
wa Roo; upphäff tigh HERRER
och hielp migh/ hindra och afwä
rthen listige Sathan och driff ho
nom uth ifrån migh/ at han icke
må slitta min Siäl til sigh / till
Nampn ware welsignat ifrån nu
och til ewigheet. Til tigh roopa
iagh HERRER/ gidr migh Saligan/
och opprätta migh/ ty tu äst min
GUDH och HERRER.

En annan.

G HERRER styrck och förmehra
migh troona iagh troor fuller/
men hielp tu HERRER och styrck
mina swaga Troo/ skynda tigh
til at hielpa migh HERRER förre år
iagh

iagh under thenne swära Last och
Börda undergår och förderfwas/
tin Barmhertigheet är fast större
än all tin wärck; O Aldranadis
gaste/ o aldra frommeste Fader/
HERRre min hellsos GUDh/ mitt
bestydd och Tilflycht/ gack icke til
rätta medh tin Tienare/ Christus
är min Rättferdigheet/ min förlos-
ning och min Öskydigheet / hwil-
ken för mina skuld then aldrahär-
desta och försmädeligeste Döden
hafwer welat lida/ låt tigh sådant
beweka o all barmhertigheets Fas-
der för samma HERRES Christi
tin fåre Sons skull / förbarma
tigh öfwer migh/ styrck och stads-
fästa mitt Hierta uti Troone på
CHRISTUM/ trösta migh medh tin
Helge Andes Tröst/ at iagh then
sannskyldige Glädien uthi Christo
Ewinnerlig niuta och aff henne
deelachtig warda må/ Amen.

E

Then

Then helige Augustini
Böön.

AIn GUDh / min Barmher-
tigheet / min Tilflycht / effter
tigh långtar iagh / til tigh flyr iagh /
til tigh alla Synders förlåtellers
Brunn skyndar iagh migh / försmå
migh fattigan icke som nu uthi en
försträckelig Sahara står / hielp mig
nådeligen i thenne stora Nöden /
iagh kan migh icke frälssa / genom
min Berck / men tu **HERR**
fräls migh och förbarma tigh öf-
wer migh / på min förtienst förtwif-
lar iagh / men på tine Barmher-
tigheet förtröstar iagh / och förlä-
ter migh wisseligh mehr på tina
Barmhertigheet / än at iagh uthi
mina onda Gerningar förtwifla
skulle; Tu äst mitt Hopp / min
GUDh / min Klippa / min Borg
uppå tigh iagh tröstar / för tigh al-
lena hafwer iagh genom mitt or-

da Wäsende syndat / ach HERR
min käre GUDH / iagh som war tig
så tiär / at tu migh ifrån Döden
förlossa wille / iagh skal nu ju aff
tigh icke förachtadt och försmädd
warda / och nu kommer iag til tigh
Tu som tin nådige Hielp ingom
förneekar / iagh åstundar stillias
hådan och wara närh tigh ; uthi
tina Händer befaller iagh min Ans
da / see til migh Tu O sanningenes
GUDH / och förlåna migh Nåden /
at iagh må hwila i fridh / tu som
uti en fullkommen Treesaldigheet
leswer och regnerar ifrån ewigheet
til Ewigheet / Amen.

S. Hieronymi Bön.

G Tu gode HERR JESU
CHRISTE / iagh kommer til
tigh / anamma mina Siäl / som
tu medh tin dyra Blod åters
löst hafwer / Amen.

Några Psalmer

Verterade utaf tyfka

Språket/

Then Första/

Om ytterfka Domen.

Es ift gewiflich an der Zeit/ 2c.

1.

I Orhanden är nu wiff then tid
På hwilken Gudz Son kom
ma

Skal i fin Klarheet til os nidh/
At döma Ond och Fromma/
Dyrt tå alt Löne blifwa må/
Når Werlden skal i Eld förgå/
Som Petrus ther om fkrifwer.

2.

Bassuner skal man höra få
Widh alla werldzens Endar/
The Döda skola tå uppståå/
I hast når fädant hender/

Men

Men alla the som samma tydh
An lefwa/ skal wår H Erre blydh/
Uti en hast förnya.

3.

Ther näst een Book opläsas skal/
I hwilken står beskriwit/ (fall
Hwad hwar och een sehn Adams
I werlden har bedrifwit/
Lå får hwar Een i samma stund/
Wist höra hwad han mangelund
Har giordt då han här leffde.

4.

O wee then samma som Gudz Ord
Har med stort Modh förachtat
Och eendast uppå thenna Jord
Til werldzens häfwor trachtat/
Han lærer wist medh skam beståå/
Och medh then onda Andan gå
Från Gldh til ewig Pyno.

5.

O Gudh hielp mig när thetta skeer
För tin Sons Jesu Pyna/
Och wiss at tu migh nådh beteer/
Skrif mig bland Helgon tina/

C 3

Ther

Ther på iagh aldrig twifla skal/
Ty Satan har nu fått sitt fall/
Och min Synd är förjohnat.
6.

Therföre tu min Midlar' bliff/
När nu tin Dom skal komma/
Och migh i lifffz ens Book inskriff
Bland tina Helgon fromma/
At iagh medh them tå må ingå/
I Ryket ditt och niuta få/
Then Glädien tu of wårswat.

7.

Herr Jesu Christe drog ey mehr
Medh tine sidste Dagar/
För Menniskan thet swårt uthseer
Skee doch hwad tigh behagar/
Ach kom/ ach kom ty nu är tijdh/
O Glidh och war en Domar' blidh
Löds of från Ondo Amen.

Then Andra.

Wo soll ich fliehen hin/ ic.

1. Hwat

Wart hån skal iagh doch fly/
Uhr Syndens diupa dny/
Beladd medh Brister många/
Hwar skal iagh Trösten fånga?
Om heela Werlden komme
Min ångst hon ey bortnomme.

2.

O Jesu rijk aff Nåd/
Uppå titt Budh och Råd/
Mitt sorgesinn framträder
Aff tin Godheet sigh gläder/
Lätt på mitt Samwet rinna
Ein Blodh/ och migh nådh finna.

3.

Iagh titt sorgesulle Barn/
Besnård i syndsens Garn/
På tigh all min Brott kastar/
Som migh medh skräck antastar/
I tin Sår iagh them säncker/
Tu migh wisi Ljfwet skencker.

4.

Medh tin oskyldig Blodh/
Then sköna röde Flodh/

Aff

Uffwå Misgerningar mina/
Styrck migh medh Trösten tina/
Min Synd ey mehr påtänckie/
I Haaffzens diuup then sänckie.

5.

Tu äst min eenda Tröst/
Som migh sielff återlöst/
Hwad iagh migh haar förbrutet
Haar tu i Grastwen slutet/
Ther är thet wål förwahrat/
Lil ewig glömsko sparat.

6.

Om Onskan min är stoor/
Som i mitt Hierta boor/
Tin Blodh migh liffwål batar/
På then iagh migh förläter/
Hoo sigh hoos tigh insinner/
Hans Sorg fullsnart förswinner.

7.

Migh mycket seela kan/
Doch säger iagh försann/
Genom tin Blodh tu stäncker
Mehr Gott än iagh påtäncker/
Medh

Medh

Medh tin Hielp kan iagh hinna
Synd/Dödh och Diefwul winna.

8.

Om heela Satans häär/
Migh woro til beswär/
Wil iagh migh doch en klaga/
Medh tigh kan iagh them jaga/
Tin Blodh wil iagh framsända/
Så får theß poek en Enda.

9.

Tin Blodh then ädla Safft/
Haar sådan macht och krafft/
Ut ock een Droppa ringa/
Kan heela Werlden twinga/
Ja heelt från Satans snara
Kett säferlig bewara.

10.

Ty iagh alleen' på tigh
HERR Christ förläter migh/
Hwem kan migh nu förderfwa/
Litt Rike skal iagh ärfwa/
Som tu migh skaffa monde
Lå tu ledst dödsens Wände.

E 5

u. Utthi

Uthi mitt hiertans Sinn
 Sändt ock tin Nåde inn/
 At iagh fullgiör tin Billia/
 Flyr hwad oss kan åthskillia/
 At iagh widh tino Liffwe
 En Lemm må ewigt blifwa.

Then Tridie.

Hertzlich thut mich verlangen/2c

1.

Rett hiertelig iagh längtar/
 Effter en saligh Stund/
 Ty iagh medh åtråå trångtar/
 I min Nödh mörgelund/
 Åstundar hädan wandra
 Uthi thenna arga Tjyd/
 Och medh Guds Helgon andra/
 Snart see tigh I Esu blydh.

2.

Tu hafwer migh förlossat
 Från Synd/Död/dieswuls macht/
 Tin Blodh thet hafwer kostat/
 Som är mitt Hopp och Krafft/
 Hwi

Hwit skal iagh migh förfähra
För Död och Satans Häär/
Gudh kan migh Troon förmehra/
Hans Barniagh ewigt är.

3.

Fast iagh än lyster lefwa/
Och Döden bäst uthsijr/
Ut död wil iagh en bäfwa/
Uthan heelt willig blitr/
En iagh itt annat Rike
Weet ther min Siäl får boo/
Ut bli Gudz Englar lijke/
Migh Döden geer then Roo.

4.

Min Kropp må Jorden täckia/
Uff Matkar helt förtärd/
Doch skal Gudh then upwäckia/
Ut bli sin Jesum wärd/
Och såsom Solen klara
Lysa föruthan nödh/
Ibland hans Englars Skara/
Hwad achtar iagh tigh Död?

5. Om

5.

Om migh än Werlden loftar/
At längre lefwa här/
På Godz och Ahra poftar/
Doch är thet alt beswär/
Iagh thet slätt intet achtar/
Som står en ringa tydh/
Til min Gldh iagh högst trachtar
Han är migh ewige blydh.

6.

Fast iagh än skönt skal wandra
Ifrån min Wänner all/
Som sörja hwar medh andra/
Doch högst migh trösta skal/
At wij medh större fromma
Hwar annan råka fåå
Hos Gldh tilsamman komma/
Och himmelsk Glädie nåå.

7.

Om iagh än skönt qwar låter
Sorgfulle Barn så småå/
Och elaglig them begråter/
At iagh skal från tjem gå/
Til

Til döds iagh migh bereder/
Och hoppas på min GUDH/
Wiss han them doch wäl födher/
Och hielper aff all nödh.

8.

Hwit sörjen I och flaga/
Faderlöds Barna-hoop/
I hägn lähr GUDH ehr taga/
Som hödr Korpungars Koop/
Ja Barn och Snckior goda/
The haa en trogen Fahr
I GUDH/ må the förmoda/
Han är theras förswaar.

9.

Wälsigne Eder alla
GUDH och wär Tressar' kär/
Uch låter Sorgen falla/
Fast iagh hän skilder är/
Behåller Troona reena/
Ty innan en kort tindh/
Så wä hoos GUDH allena
See hans Ansichte blydh!

10. Nu

Nu wil iagh migh sidst wända/
 Til tigh o IESU min/
 Giff migh en saligh Enda/
 Sände til migh Englar tin/
 För migh til Glädien tina/
 Som migh förwärswat är/
 Genom tin bittera Pijna/
 Tin Blodh och dödz-beswär.

II.

Halt migh widh tigh allena
 O HERRE IESU Christ/
 Och styrck min Troo then fleena/
 Så haer iagh ingen brist/
 Hielp stryda/ styr min Tunga/
 Tin Hand migh leeder bäst/
 Ut iagh må lustigt siunga
 Nu/ Consummatum est.

Een Wijsa nu nyligen compone-
 rat af Translatore.

Om Werldzens Säfengelicheet.

I.

G Zu syndefulla Werld/
 Med tin Ondska med tin flärd/
 Wil

Wil tu aldrigh ångra tigh/
Wåndt doch om grååt bitterlig.

2.

Tånck at Enden nalkas brått/
Wil tu ånn ey giöra gott?
Wil tu framgeent rasa så/
Huru skal tå medh tigh gåå?

3.

Gludh han hotas dageligh/
Ther medh til at warna tigh/
Doch åstu alt lijfa godh/
Sfwar högfård= stort modh.

4.

Tecken höres widt och bredt/
Som man offtast hördt och sedt/
Aldrig sådant såfengt skeer/
Mången lijkwål ther åth leer.

5.

Aldrig annars wara kann/
Troo min Gvd the åro sann/
Endan moſte wara nåhr/
Tjyden ther om wittne bår.

6. Ra.

6.

Kasar icke Satan fast
Mh så mong ohörlig last/
Ut han nu bedraga må
Siälar både stor' och små.

7.

Må tu icke fasa widh/
Ut man leswa skal then tith/
Då hans grymna Kasert
Hoos of nu så allment blif.

8.

Barnen små ey warda frif
För hans Wäld och Tyrantij/
Gambla gör han sammalund/
Frestar them i alla stund.

9.

Fast otrolig ting är spordt
Ifrän mongen Stad och Ort/
Huru han med dieswulstet fund.
Wil förderfwa of i grund.

10.

Tänck tigh om god Christen Man
Som tilbakas minnas kan/
Om tu nånsin maken hördt/
Som har så tiff Hierta rördt.

11. Ther

11.

Her aff märck och achta här/
Werldzens Ende är hardt när/
Fruchta Gldh see tigh wäl om/
Han wil komma med sin Dom.

12.

Krig och Strig/ mord och brand
Yppa sikh i alla land/
Grannens Wägg är tänd uti/
Hwad tigh händer får tu sij.

13.

Hungers nödh och hårda år/
Man alt mehra spörja får/
Haat och Afwund/ hordös last
Sfwasl nu i werlden fast.

14.

Ja then samma intet spaar/
Som fullt Gull och sölswer haar
Lil at tryckia Nästan sin/
Fyller Ristor/ Låår och skryn.

15.

Acker och bedragerij
Gjör i Landet itt stort gny/
Falskheet med förtahl och flård/
Spörjes nog bland lecht oc lård

Mången swår sig wara Broor/
 Falskheet doch i Hiertat boor/
 Säger at han har tigh får/
 är doch falsker hwar han är.

Mången är i Tabet rund/
 Loswar/ swår af hiertans grund/
 Doch han sidst bedrager tigh/
 Andrar Loswen swikelig.

Troo och Loswen achtas en/
 Mången gör sitt Jaa til Ney/
 Hand och Segel ryggias snart/
 Sådant är een ond Wahnart.

Feder/ Bannor ock medh mache
 Höres/ sampt Gudz Ords förache
 Både hoos the Stor' och små/
 Hwad skal slukt för enda få?

Hypigheet och högfård stoor/
 Är nu uti största floor/ (neer/
 Uthländsk Drächt och nytt ma
 Man på alla Gator seer.

21.

Man må skoda hwart man wil/
Folcket lägger Willian til/
Pryda sigh på bästa sätt/
Kallat seen/ iag flåår mig nått.

22.

Mången kläder uth sin Kropp/
Yfwes som en stolter Topp/
Steller sigh rett mäçta gill/
Lå han tigh förachta wil.

23.

Mången Fattigh lïder nödh/
Hafwer ey en Beta Brödh/
Ther han likwål hielpas kan/
Rijlig af mong rijkan Mann.

24.

Rijf och Fattig/ Bond och Präst/
Motte boo hwar andra nåst/
Doch then såsom mehr förmå/
Låth sin Nästa Hielpen få.

25.

Ey när tu en gång skal döð/
Wandrar bort från werldzens döð/
Läggs i Grafwen blir ett Lijf/
Ingen achtar tu wast rijf.

26. Onst.

26.

Om tu hade kistor full/
Opp i Läck medh sölf och gull/
Möste då thet lembna qwar/
Doch west ey hwem sådant taar.

27.

Gör förthen skull hwar man gott/
Aff tin Gåfwor tu haar fått/
Medan tu här leswa må/
Wist skal Gldh tigh hielpa tā.

28.

Hielp then Andra i sin Nödh/
Bryt en Torfftigan tite Brödh/
Tänck at tu skal här ifrån/
Hwad tu äger är itt Lahn.

29.

Doch man qwäd hwad man wil/
Lifwål ingen hörer till/
Ondskan är nu alt för stoor
Bland thet Folck i werlden boor

30.

Ingen Synd uprächnas fan/
Som ey nu går mann från mann/
Hwad förr propheterat är/
Denne Tijden til oss bär.

31.

Åhr och tider ändra sigh
Nu så ganska ymfeligh/
Uthaf Sommar blifwer Höst/
Men af Winter storm oc blåst.

32.

Tänck doch huru nu tilstår/
När alt så til baka går/
Dwider icke hwar ock een/
Ja thet flagas i gemeen.

33.

Gldh haar Kysset i sin Hand/
Sträckt uthöfwer alle Land/
Hoo weet hwem thet gälla skal/
Ibland Folck i Werlden all.

34.

Nyan är til Rooten satt/
See ditt Trää är nu så satt/
At Gldh lærer hugga till/
Om tu tigh ey bättre wil.

35.

Lagh i Kysset bättre tigh/
Gråat och bedh Gldh inner lig
At han tigh för Christi skulld/
Skona will' och wara huld.

36. Bäte

36.

Bättra tigh/ ty nu är tijdh/
Så blir Herren Gudh wäl blid/
Bättra tigh i Jesu Namn/
Så får tu en trygger Namn.

37.

Haar tu syndat wändt igenn/
Så blir Gldh rå wist tin Wänn/
Bedh och sucka dageligh/
Gldh tin Synd förläter tigh.

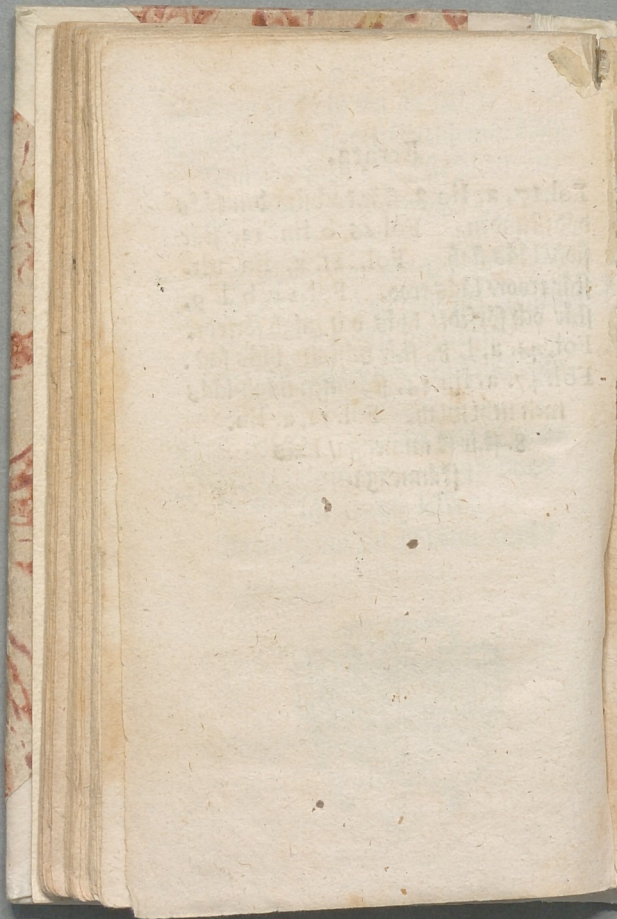
38.

Giff migh Jesu een fast Troo/
Jesu Christe hoos migh boo/
Jesu lär migh lefwa så/
At iagh må tin Glädie nåå!

Errata.

Fol. 15. a. lin. 8. står dochstund. n/låås
dödzstunden/ Fol. 16. b. lin. 12. står
sidh/ låås sigh. Fol. 21. a. lin. ult.
står troor/ låås troo. Fol. 24. b. l. 9.
står och försede/ låås och migh försede.
Fol. 43. a. l. 8. står nästan/ låås fast.
Fol. 47. a. lin. 14, står men migh/låås
men uthi migh. Fol. 51. a. lin.
8. står skammeliga/ låås
skanneliga.

1.

Jesús är mitt Liff och Hellsa/

Jesús är min ädla Cron/

Jesús är min Nådes Thron/

Jagh geer migh uti hans Drälse/

J hans kärleek Nåd och Vår/

Jesús högsta Goda är.

2.

Behan Jesum iagh förderfwas/

Behan Jesu Nåde steen/

Är migh alt til ångest och meen/

Vithi Jesu iagh beholles/

Han förtager all beswär/

Dch mitt högsta Goda är.

ly

3. Jesu!

Har iagh Jesum i mitt Hierta/

Etj! så har iagh Glädien all/

Ehen migh ewig hugna skal/

Ahtar ingen wedermöda/

Medan Jesús är migh när/

Dch mitt högsta Goda är.

4. Hw are

Hwarföre iagh migh förläter
 Vppå tigh HErr I Esu Christ/
 Emoot Synd och Satans List/
 Medh min Troo iagh tigh omfattar/
 Ein Blod gör mig reen och friar
 I guds Ty mitt Gode I Esus är.

Hiertans I Esu Glädies Källa/
 Tu äst genom Troona min/
 Och i tin Blod är iagh tijn/
 Ingen må nu os åthskillia/
 Hwarken twång ell' werldsens
 I Esu högsta Gode är. (stär/

Tin min I Esu wil iagh blifwa/
 Här i tigh och ewigh ther/
 Ty tu äst min I Esu kär/
 När nu Döden qwärfwer Lifswel/
 Iagh för ingen rådes här/
 Högsta Gode I Esus är.

I Esus är migh alt i alla/
 I Esus boor uti min Siäl/
 Uti

Vehi IESum är iagh wäl.
IESu lät migh aldrig falla/
IESu iagh i Hiertat bär/
Eenda Goda IESus är.

En annor Bättringz Psalm

Under then Thon :

Hwilt berömmet tu fast tigh/ 1c.

Aff Manasse Böön uthdragen.

1.

Jagh till tigh Gudh min högsta Skatt/

Suckar medh Hwigh och Sinne/

Tu en min Stäl förgäter platt/

Uthan har den i minne/

Medh Lätedom och mycken Tröst/

Vehi mita Hierta och mitt Bröst/

Ach Gudh lät migh öfwerwinna

2.

Endoch iagh offra secla kan/

Och Synder nogh indretia/

2be

The Skes alltidh meer försan/
Och mänd min Siäl nederyektia/
Som Bly medh hast i Hasszens grund.
Thet iagh nu mercket sammalund
Hwart wil iagh vndanryektia.

3.

Sij Satan medh sin Swiik och List/
Som Leyons Tand den grymma/
Och allom söker han förwist/
Hoo kan hans nit vndrymma/
Vihan tu HERRE Jesu kär/
Hans mache förstor nu fiär och när/
Ach låt of thet förnimma.

4.

Uthan tin hielp liide wi Rödth/
Och jämmertigen falla/
Vehi den bittra Helfwets Blödh
Hoo kan of rådan falla/
Vehan moste til ewigh tidh/
Wla och giswa stoor Anskri/
När tu förskintet of alla.

5.

Saluator tu rätt heeta må/
Som Synd och Dödth försenar/
Och frelsar så stoor och små/
Titt list tu ey förskonar/

Vehan

Uthan ledh hårdt then bittra Dödh/
På Korssens Tråd medh högste Nödh/
Ty så wii Luffzens Krona.

6.

Simson medh sin Krafft och Macht/
En moot mitt Wälde hielper/
Ty han nu hölt een fögligh wacht/
Sigh han doch sielsswer stielper/
Men tu O Gudh och Fader bliidh/
Statt medh oss Arma uti striidh/
Så kunna wii Seger winna.

7.

All Werfligh prachte nu vthe står/
Dch intet för tigh gällor/
Ty thet är fast dödeligh såär/
Som mången man nedfäller/
Til Boyor och fast annat meer/
När tigh nu straffet sikh beteer/
Gudz wrede tu rå omgäller.

8.

Lempa ditt Hierta Hug och Sin/
Medh Suck och Pust så swära/
At göra Boor och godh Bättring/
Låt falla blodige Tårar
Dch fly nu uthan swiit och list/
Til tin Frälsare Jesum Christ/
Dan kan tin Sår förbinda.

9.
Wee tigh in arge Werbligh List/
Som tin Gudh så förörnar/
Ty ewigh mangel Wee och Brist/
Tu thet wål sielstwer rönar/
Medh Helvetis Blöd och fasta Pün/
Fast in här synes karst och fin/
Tin Synd thet wål förtienar.

10.
Ach HERRe Gudh som åst alleen/
Wår högste Borg och Fäste/
Hielp os aff all wår Synd och Meen/
War os ett nådige Näste/
Ther wij fast uthan rast och seet/
Finna godh roo in til wår Siäl/
Tu täcktes thet stadfästa.

11.
Tu låter Feld aff Himmelen gåå/
Och sträcker the hårda Sinne/
Tin Allmacht the rätt känna såå/
Och skola thet förnimma/
När tu kommer i Himmels Skj/
Så hielper intet vndan skj/
Tu Herstap the rå besinna.

O JE

O JEsu war of mild och godh/
 Låt ditt Ansichte skina/
 Styrck of i vårt Sinne och Modh/
 Medh din Mildheet så fina/
 Så warder då vårt hierans Bröst/
 Lindrat megh din ewige tröst/
 Din hielp wii nu förbitda.

Rätt nu befalle wii vår And/
 O JEsu i dine Händer /
 Räck of nu din starcka Hand/
 Din hielp tu of nu sänder/
 At wii måge ewinnerligh/
 Hoos tigh vndså en hårligh Friddht/
 Och Frögd skruthan enda/
 A M E N.

Ach H Erre får / huru swår är /
 Begångne Synder mina /
 Ey är non Mann / som hielpa kan /
 I thenna werld at finna.

2. Löper iag wide / hyst eller tyst /
 Til werldzens Ende wandra /
 At blifwa qwitt / forset mitt /
 Skulle iagh det ey andra. 3.

3. Jag flyr til dig / förskjut ey mig /
Efter förtiensten mina / War mig
ey wred / til doms ey träd / Stoor' ås
ro Näder tyna.

4. Om entelig skal / Straffet med
all / på tunga Synden falla / så far
fort här / och skona ther / Tu migh
til Bättring kallat.

5. HERRRE war migh huld / för
låt min Skuld / itt lydige Hierta
stiffa / låt Tu ey migh / som offra
steer / Glädie. för Sorg omstiffa.

6. Handla med migh / som tåckes
tigh / på tin Nåd wil iagh lyda / låt
Tu ey migh / ewinnerligh / skilias is
från tin Eghda.

7. Som en Fogell / gömer sigh
snäll / bland hällig Trä och Klippor /
när Dwäder och Storm kommer /
Fahran han wäl undslipper.

8. Alt så HERRRE Christ / min
Tillsyche är wist / Hählen på tijn
Kropp stungen / när synd och Död /
migh

migh föra i nödh/ blår iag ther inne
funnen.

9. Ther i iagh blår / fast Siäl
och Luf/ skillas ifrån hwar andra/
iagh til min Gudz / effter hans
Budh/ wil dock siist trygger wans
dra.

10.

Wra wil iag/ nu och i dagh/ Tre
saldigheeten tillsammans/ ey twifla
skal/ på Christi Tahl/ then troor
blår saligh Amen.

Wd/ priis och tack stee tigh O Fader
färe/berömlig är tins Gudoms Namn
och ähre/ som sig sträcker öfwer iordenes
Kreg/ öfwer Himblar och stiernor alle-
leds.

På hwad sätt skal iag titt O Namn
priisa/ för then stora Nåd i mig har be-
wisat: Titt Belät är iagh/ och tins hän-
ders Wärel/ min Gudh mig til alt gode
ledsagh och stärke!

Aff synd och dödh hafwer i mig ser-
lossat / diens wulens Mache och Huswid
sönderkrossat: Then Nåd och Friid up-
rettat wäldelig/ som Christi Dödh medh
Troon tillägnar sig.

Wan

Behan förriest/ aff blotta gunst och
Nåde / är iagh bestyddat worden för all
wåde/ min heela Leifstidh in til thenna
stund: Migh hadanåth bewar HERD
sammalund.

Låt mig til frids all fehl och brister mi-
na/ för Christi skull/ aff stora mildheet ti-
na: Giff at iagh här i sann Boosferdig-
heet/ tigh tiena må/ och så i Ewigheet.

Isra titt. Ord iag aldrig mig bortwän-
der/ förlån tin Nåd/ thet mig allena län-
der/ til saligheet/ tröst och een ewig Trögd/
then iag förwäntar i tins Himnells högd.

Näst all wälfärd/ miet. Kall och wand-
ringz möda/ iagh tigh befaller: Styrck
mig in til döda/ tino Namne til priis i E-
wigheet/ migh och mino nästa til saligheet.

Uprätt mig Gudh uhr mina fienders
händer/ giff at på theras Huswud nu må
lända/ then skam och blygd som the margz
saldelig/ utan orsac hafwa tilskyndat mig.

Sändt Englar tin/ som uppå mina
wägar/ bestärma mig/ så at min Fiend må
säya: O huru säll är then som fruchtar
Gudh / och sigh håller effter hans helga
Budh.

Godt

Godt Modh förlän/ O Gudh och Fa-
der färe/ til at uthsprida titt Namns loff
och Ahre/ som sigh sträcker öfwer jordens
nes fret/ öfwer Himblar och stiernor al-
leleds.

Söder och norr/ och in til werldens
Ende/ all Folek som utaff Christo warda
nämnde/ hembäre honom loff så in-
nerlig/ här och sedan medh
frögd ewinnerligh.

Register

På the Psalmer/ som i bägge Opus
effter A b c antefnade finnes.

A.

Ach Zerre/ huru sträcklig är/ etc.

Ach Zerre får/ huru swår är.

C.

Christus Frelsemannen blöd.

L.

Ett Lamb begår och bår på sigh.

S.

Förhanden är nu wist den Tijd.

S.

Swart hån skal iagh doch fly.

Swem henger här så döde bleek.

Häll häll war tu min eenda Cron.

Häll häll war tu o fromme Gudh.

JH

J.

Jesu diupa Sären tjäna.
Jesu lius för mine Siäl.
Jesu tu mitt lifswes Ljfwes.
Jesús är mitt Ljfoch Halsa.
Iagh til tigh Gudh min högsta Skatt.

L.

Lof/pris och tack see tig o Sader käre.

O.

O tu syndefulla Werld.
O werld see här titt Ljfwes.
O store Gudh i himmels Thron.
O at iagh Kunde monga tåhrar falla.
O hiertans Jesu hwad har tu.
O jemners tid/ o hierte qwid/
O Huswud fult medh sweda.
O Konungz hierta stoor i wäld.

R.

Kett hiertelig iagh långtar.

T.

Til tröst then gansta Christna jord.

V.

Vp/up min Siäl låt werlden tigh.

W.

War tu wäl helsat Heerde bljöd.
War migh tusend gånger helsat.

S N D E.

Endast sju psalmer
finnas nu.

www.books2ebooks.eu